

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ ТА БІЗНЕС-АНАЛІЗ

СИЛАБУС

Шифр і назва спеціальності	071 – Облік і оподаткування	Інститут / факультет	Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу
Освітня програма	Облік, аудит і оподаткування	Кафедра	Бізнес-аналітики, обліку і готельно-ресторанної справи
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова навчання	Українська

Викладач

Ірина Юр'єва, iryna.yurieva@kphi.edu.ua

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри бізнес-аналітики, обліку і готельно-ресторанної справи (НТУ «ХПІ»)
 Авторка понад 120 наукових і навчально-методичних публікацій. Провідна лекторка з курсів: «Соціальна відповідальність бізнесу та бізнес-аналіз», «Соціально-трудова відносина в організації облікової діяльності», «Аналіз господарської діяльності».

Загальна інформація про курс

Анотація	Дисципліна спрямована на оволодіння теоретико – методологічних основ соціально-трудова відносин в організації облікової діяльності, їх структури, закономірності управління ними, дослідження ефективних управлінських технологій, а також методів раціональної системи управління соціально-трудова ресурсами. з використання принципів, підходів та методів у системі управління підприємства.
Цілі курсу	<ul style="list-style-type: none"> - сформувані у майбутніх спеціалістів знання та навички соціально-трудова відносин на підприємстві із урахуванням групової динаміки ; - сформувані у студентів концептуальну систему теоретичних і практичних питань з основ соціально-трудова відносин в організації облікової діяльності – проаналізувати навички та здібності студентів до науково-дослідної роботи, самостійності і відповідальності у спільній роботі
Формат	Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - екзамен
Семестр	10

Обсяг (кредити) / Тип курсу	3 / Загальний	Лекції (години)	16	Практичні заняття (години)	16	Самостійна робота (години)	58
------------------------------------	---------------	------------------------	----	-----------------------------------	----	-----------------------------------	----

Програмні компетентності	ЗК 05	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
	ЗК 09	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
	ЗК 10	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)
	СК 01	Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.
	СК 08	Здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору

4.4 Результати навчання

Шифр	Зміст
ПР 05	Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання
ПР 07	Розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання
ПР 16	Здійснювати публічні ділові і наукові комунікації задля вирішення комунікативних завдань державною та іноземними мовами.

Теми що розглядаються:

- Тема 1. 1 Теоретичні основи соціальної відповідальності бізнесу
Вступ до спеціальності.. Концепція соціальної відповідальності
- Тема 2. Існуючі підходи до соціальної відповідальності у закордонній та вітчизняній теорії
- Тема 3. Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю.
- Тема 4. Стандартизація відносин соціальної відповідальності
- Тема 5. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності.
- Тема 6. Корпоративна соціальна відповідальність.
- Тема 7. Оцінювання ефективності соціальної відповідальності.
- Тема 8. Місце та роль соціальних інвестицій в системі соціальної відповідальності в Україні

Форма та методи навчання.

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання студентів. Вони передбачають поряд із розглядом основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається. Вони сприяють формуванню у студентів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Студенти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій.

Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного слухача, так і колективними, тобто виступи двох та більше слухачів.

Методи контролю.

Поточний контроль здійснюється протягом навчального семестру під час проведення лекційних і практичних занять. Має на меті перевірку рівня підготовленості студентів до виконання конкретної роботи. Формами проведення поточного контролю з дисципліни є: усні опитування та письмові контрольні роботи на лекційних і практичних заняттях; тестування тощо.

Підсумковий контроль знань студентів за навчальною дисципліною здійснюють у формі заліку з метою визначення ступеню опанування ними програмних компетентностей та результатів навчання.

Формою підсумкового контролю знань є залік.

Розподіл балів, які отримують студенти.

Для одержання підсумкових балів студенту необхідно виконати всі обов'язкові види і форми завдань та контрольних заходів, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Розподіл кількості балів за результатами поточного та підсумкового контролю знань студентів з дисципліни наведено у таблиці 1.

Таблиця 1 – Розподіл балів для оцінювання успішності студента для екзамену

Поточна контрольна робота		Індивідуальне завдання (КП)	Тестування на практичних заняттях	Екзамен	Максимальна сума
№1	№2				
0-15	0-15	0-20	0-20	0-30	100

Критерії та система оцінювання знань та вмінь студентів.

Згідно основних положень ЄКТС, під системою оцінювання слід розуміти сукупність методів (письмові, усні і практичні тести, екзамени, проекти, тощо), що використовуються при оцінюванні досягнень особами, що навчаються, очікуваних результатів навчання.

Успішне оцінювання результатів навчання є передумовою присвоєння кредитів особі, що навчається. Тому твердження про результати вивчення компонентів програм завжди повинні супроводжуватися зрозумілими та відповідними критеріями оцінювання для присвоєння кредитів. Це дає можливість стверджувати, чи отримала особа, що навчається, необхідні знання, розуміння, компетенції.

Критерії оцінювання – це описи того, що як очікується, має зробити особа, яка навчається, щоб продемонструвати досягнення результату навчання. Основними концептуальними положеннями системи оцінювання знань та вмінь студентів є:

1. Підвищення якості підготовки і конкурентоспроможності фахівців за

рахунок стимулювання самостійної та систематичної роботи студентів протягом навчального семестру, встановлення постійного зворотного зв'язку викладачів з кожним студентом та своєчасного коригування його навчальної діяльності.

2. Підвищення об'єктивності оцінювання знань студентів відбувається за рахунок контролю протягом семестру із використанням 100 бальної шкали (табл. 2). Оцінки обов'язково переводять у національну шкалу (з виставленням державної семестрової оцінки «відмінно», «добре», «задовільно» чи «незадовільно») та у шкалу ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Таблиця 2. – Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ECTS

Рейтингова Оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначення	Націо- нальна оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
1	2	3	4	5
90-100	A	Відмінно	<ul style="list-style-type: none"> - Глибоке знання навчального матеріалу модуля, що містяться в основних і додаткових літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; - вміння проводити теоретичні розрахунки; - відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно послідовні; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання можуть містити незначні неточності
82-89	B	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу, що передбачений модулем; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання містять певні неточності;
75-81	C	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати практичні задачі. 	- невміння використовувати теоретичні знання для вирішення складних практичних задач.

1	2	3	4	5
64-74	D	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування ; - вміння вирішувати прості практичні задачі .	Невміння давати аргументовані відповіді на запитання; - невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки ; - невміння вирішувати складні практичні задачі .
60-63	E	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу модуля, - вміння вирішувати найпростіші практичні задачі .	Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу модуля; - невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; - невміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач
35-59	FX (потрібне додаткове вивчення)	Незадовільно	Додаткове вивчення матеріалу модуля може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом .	Незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - невміння розв'язувати прості практичні задачі .
1-34	F (потрібне повторне вивчення)	Незадовільно	-	- Повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - незнання основних фундаментальних положень; - невміння орієнтуватися під час розв'язання простих практичних задач

Основна література:

Базова:

- 1 Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ. Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с.
- 2 Гриньова В. М. Економіка праці та соціально-трудова відносина: навч. посіб. / В. М.Гриньова, Г. Ю. Шульга. – К.: Знання, 2017. – 310 с.
- 3 Балусєва О. В. Соціальна відповідальність: навч. посіб. / О. В. Балусєва, О. В. Боднарук. – Маріуполь: ДонДУУ, 2017. – 284 с.
- 4 Олійник О.О. Соціальна відповідальність Навч.посіб.- Рівне:НУВПГ,2017р.- 222с.
- 5 Загальні напрямки досліджень питань соціально-трудова відносин в організації/ Дослідження та оптимізація економічних процесів в готельно-ресторанному бізнесі : кол. монографія / За ред. Н.В. Якименко-Терещенко, Є.М. Строкова. – Харків : НТУ «ХП», 2019. – 100 с. : іл.
http://library.kpi.kharkov.ua/files/new_postupleniya/dotoep.pdf (колективна монографія)
- 6 Єсінова Н.І. Економіка праці та соціально-трудова відносина: навч. посіб. –/ Н.І. Єсінова. – К.:Кондор, 2017. – 432 с.
- 7 Впровадження інструментів бізнес-планування як механізму забезпечення економічної безпеки підприємства Дослідження та оптимізація економічних процесів в готельно-ресторанному бізнесі : кол. монографія / Т. С. Шовкопляс [та ін.] ; [ред.: Н. В. Якименко-Терещенко, Є. М. Строков] ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : НТУ "ХП", 2019. – 100 с.
- 8 Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку : монографія / А. М. Колот [та ін.] ; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Колота. – К. : КНЕУ, 2012. – 501 с.
- 9 Матюха М.М. Економіка праці та соціально-трудова відносина: навч. посіб.[для дистанц. навч.] / М.М. Матюха – К.:Універ-т,Україна”, 2017. – 306 с.

монографія)

10 Міжнародний стандарт ISO/FDIS 26000 «Керівництво з соціальної відповідальності» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ksovok.com/doc/iso_fdis_26000_rus.pdf

Допоміжна література:

11 Юр'єва І.А. Класифікація соціально-трудова відносин та соціальне партнерство на підприємстві / Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (Економічні науки)– Х. : НТУ «ХПІ», 2020. – № 3. – С. 36-39– Бібліогр.: 9 назв. – ISSN . 2519-4461 – <http://journals.uran.ua/index.php/2519-4461>

12 Юр'єва І.А. Трудові ресурси підприємства: визначення та основні поняття/Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки) : зб. наук. пр. – Харків : НТУ "ХПІ", 2018. — № 37 (1313).— С..157 http://library.kpi.kharkov.ua/files/Vestniki/2018_37.pdf

13 Юр'єва І.А., Бегунов А.І., Голєніщева Т.Ю. Аналіз соціально відповідальної поведінки та трудових відносин на підприємстві/ Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (Економічні науки)– Х. : НТУ «ХПІ», 2017. – № 29 (1200). – С. 9–13 – Бібліогр.: 9 назв. – ISSN . 2079-0767

14 І. А. Юр'єва, В.А.Вакулюк, М.О.Пархоменко Бізнес-Етика трудових відносин на підприємстві як напрямок психології управління// Вісник НТУ «ХПІ». Серія: *Економічні науки* – Х. : НТУ «ХПІ», 2017. – № 46 (1267). – С.9.– 14– Бібліогр.: 9 назв. – ISSN . 2519-4461

15 І. А. Юр'єва Моделювання взаємозумовлених трудових відносин на підприємстві Інноваційно-інвестиційне забезпечення сталого соціально-економічного розвитку України : кол. монографія / ред. О. В. Манойленко. – Харків : НТУ "ХПІ", 2017. – Розд. 4. – С. 126-132. <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/32368>

(колективна монографія).

16 Юр'єва І.А., Бегунов А.І. Шляхи впровадження системи соціальної відповідальності Матеріали міжнародної научно-практичної конференції (Харьков 2017 Microcad 2017:), НТУ „ХПІ” Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я: тези 17-19 травня 2017р.: у 4 ч. Ч. III. / за ред. проф. Сокола Є.І. – Харків: НТУ «ХПІ». – 353 с.

<http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI->

17 Юр'єва І.А., Мартіросян Н.А. Впровадження елементів соціальної відповідальності як складової забезпечення економічної безпеки підприємств/Матеріали VII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції “Інновації в обліково-аналітичному забезпеченні та управлінні фінансово-економічною безпекою держави, регіону, суб'єктів господарювання – міждисциплінарний підхід». :ХНАМГ, 15-16 листопада 2018. <https://ojs.kname.edu.ua/index.php/area/issue/view/32>

18 Юр'єва І.А. Впровадження принципів соціально-трудових відносин на підприємстві Збірник тез доповідей XXVII міжнародної науково – практичної конференції, «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я» «MicroCAD-2019» (17-19 травня 2019 р., м. Харків) . – Харків : НТУ «ХПІ», 2019 р. С. 379

<http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/41414>

19 Юр'єва І.А. Система соціального партнерства на підприємстві Збірник тез доповідей XXVII міжнародної науково – практичної конференції, «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я» «MicroCAD-2019» (17-19 травня 2019 р., м. Харків) . – Харків : НТУ «ХПІ», 2019 р. С. 379 <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/41414>

20 Юр'єва І.А. Основи раціональної праці на підприємстві Щорічна (IX) міжнародна Internet - конференція студентів та молодих вчених [«Стратегії Інноваційного розвитку економіки України: проблеми, перспективи, ефективність. Форвард-2019», (Харків 27 грудня 2019 р.). – Харків : НТУ «ХПІ». – 2019 р– С -163 -- С.46-49.

21 Юр'єва І.А. Дослідження факторів формування соціально-трудо­вих відносин Труди XIV Міжнародній науково-практичній конференції [«Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум – 2019»], (Харків 5 – 7 грудня 2019 р.). – Харків : НТУ «ХПІ». – 2019 р. – С -163 – 2019 р.- С.68-70

<http://web.kpi.kharkov.ua/eaiu/optimum-2019/>

<http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI->

[Press/43801/1/Conference NTU KhPI 2019 Stratehii innovats rozvytku ekonomiky.pdf](http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/43801/1/Conference%20NTU%20KhPI%202019%20Stratehii%20innovats%20rozvytku%20ekonomiky.pdf)

22 Юр'єва І.А. Теоретичні основи соціального партнерства сучасного підприємства Результати наукових конференцій Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» за 2020 рік в 2 т. – Харків : НТУ «ХПІ», 2020. Т. 1 : Труди XVI-ої Міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум-2020» 2-4 грудня 2020 р. – 2020. С. 182–184

<http://web.kpi.kharkov.ua/eaiu/optimum-2020-ru/>

Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з дисципліни — Соціальна відповідальність // Уклад. І.А. Юр'єва. – Харків: НТУ —ХПІ, 2016. – 118 с. – Укр. мовою

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

Міністерство економіки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://www.me.gov.ua>

Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://www.minfm.gov.ua>

Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Офіційний сайт Міжнародної організації праці в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ilo.org.ua/>

Международный HR-стандарт SA 80001997 «Социальная ответственность» / HR-Portal / Сообщество HR-менеджеров [Електронний

ресурс]. – Режим доступу: <http://www.hrportal.ru/article/mezhdunarodnyi-hrstandart-sa-80001997sotsialnaya>.

. Ініціативи соціальної відповідальності 2017 «Майкрософт Україна» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.microsoft.com/ukraine>.

Корпоративная социальная ответственность. Общие понятия. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://un.by/print/ru/undp/gcompact/res/csr.html>.

Соціальна відповідальність бізнесу. – Режим доступу: <http://knowledge.allbest.ru/economy/>.

Соціальна відповідальність бізнесу: Центр перспективних соціальних досліджень НАНУ. – Режим доступу: <http://cpsr.org.ua/index.php>.

Соціально відповідальний бізнес в Україні. – Режим доступу: http://www.un.org.ua/files/SURVEY_UKR.pdf.

Бізнес і соціальна відповідальність. Повні уроки. – Режим доступу: <http://school.xvatit.com/index.php>.

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Основи економічної теорії	Соціально-трудові відносини в організації облікової діяльності
Міжнародна економіка	Менеджмент

Провідний лектор: доц. Юр'єва І.А.
(посада, звання, ПІБ)

(підпис)